

treball

PROLETARIS DE TOTS
ELS PAISOS: UNIU-VOS!

ORGAN CENTRAL DEL P.S.U. DE CATALUNYA

Nº 183 - Barcelona, maig del 1957

Preu: 1 pta.

RADIO ESPANYA INDEPENDENT (Estació Pirenaica)

Emet diàriament per ones curtes de 37, 39 i 43 metres, des de les 7 de la tarda fins a les 12 de la nit, amb un breu interval de dos minuts cada mitja hora.

Els diumenges transmet, a més, de les 12 a 1,30 de la tarda per ones curtes de 26, 28 i 29 metres i de les 2,30 a 3 de la tarda per ones de 26 metres.

CATALANS: ESCOLTEU-LA!

389
12-VI-57

PER ACABAR AMB EL TERROR I AMB L'ESPERIT DE GUERRA CIVIL! PER UN REGIM DE DEMOCRACIA I RECONCILIACIO NACIONAL!

LES manifestacions que a base del boicot dels transports urbans han tingut lloc a començaments d'any a Barcelona, Madrid i altres ciutats han posat de relleu la voluntat comú dels pobles hispànics.

El poble exigeix amb serenitat admirable que Franco deixi el poder i se'n vagi. La situació que s'ha creat a Espanya reclama que es dongui pas a les aspiracions democràtiques de les masses populars. Tot el que sigui obrir-les pas és facilitar la reconciliació nacional i contribuir a restablir a Espanya la concòrdia ciutadana a base del respecte recíproc de les opinions de cadascú.

Voler tancar el camí a les aspiracions democràtiques del poble, en les presents condicions de maduració de la consciència nacional, no pot menar més que a una intensificació del terror, a xocs violents entre el poble i les forces armades i, en definitiva, a una nova guerra civil. Aquesta és l'actitud de Franco i de la seva camarilla recalçant, entossudits en mantenir-se en el poder i en continuar la seva política de violència i de corrupció.

Sigui com sigui, el poble acabarà per

obrir pas a les seves aspiracions de democràcia i llibertat. Les forces polítiques espanyoles, cada dia més organitzades i unint-se en l'acció de més en més, malden per promoure manifestacions amb les quals l'opinió pública es faci sentir pacíficament però amb tota la seva puixança. Així, recolzant en la idea de reconciliació nacional, es tracta de provocar pacíficament l'ensulciada de la dictadura i d'assegurar la transició també pacífica a un règim de democràcia i llibertat.

El poble de Catalunya juga un paper de primer ordre en aquesta lluita comú dels pobles de tot Espanya. Franco també se n'ha donat compte i, amb l'intent de frenar la seva acció i guanyar temps, ha arribat a incorporar al nou ministeri un ministre dit «català» i, segons el mateix Franco, «volent donar una satisfacció a Catalunya».

La Crida del Partit Socialista Unificat de Catalunya, amb motiu del Primer de Maig, explica clarament que «el nomenament d'un ministre dit «català» no pot ocultar que la formació del nou ministeri, perllongant el poder de Franco, significa la continuació de les limitacions i prohi-

bicions, de l'opressió nacional, al mateix temps que l'explotació exacerbada de les masses treballadores, la discriminació i l'arruïnament de l'economia catalana».

Veus aquí uns fets que mostren la mena de «satisfacció» que Franco vol donar a Catalunya.

Mentre Gual i Villalbí era nomenat ministre, un centenar de patriotes eren salvatgement torturats a «Jefatura» per a venjar-se en ells de la manifestació de gener del poble barceloní. Uns 40 d'ells han passat a «La Modelo», sotmesos a processos sota la jurisdicció militar.

Les represàlies planen sobre desenes d'estudiants de la Universitat i a 16 d'ells se'ls ha interdit de continuar la carrera. Junt els preus de totes les coses i ja es

Els decrets franquistes segueixen apu-pot dir que els salaris i sous tenen avui menys poder adquisitiu que abans d'octubre.

I si parlem del propi Gual i Villalbí, cal dir que tot just va obrir la boca a Barcelona, potser prenent-se seriosament el paper encomanat, que Franco i Planell, en sengles declaracions públiques, el desmentien barroerament. La brutalitat d'aquestes declaracions fou tal que Gual i Villalbí ha callat en sec i que rumors insistents han fet córrer que havia presentat la dimissió. Això vol dir d'un costat que el «ministre català» és, de fet, presoner de Franco i, d'un altre costat, que el flamant ministeri franquista torna a estar en crisi als dos mesos de constituït.

Els treballadors, els estudiants, els intel·lectuals i alguns sectors de la burgesia no es van deixar ensibornar pel nomenament d'un «ministre català» per obra i gràcia de Franco. Llur actitud prova l'existència d'una apreciació coincident amb l'afirmació que es fa en l'esmentada Crida del P.S.U.: «L'interès social i nacional del nostre poble exigeix d'unir-nos més i d'intensificar la lluita contra la dictadura franquista». L'acollença atorgada per tots ells a la Crida del P.S.U. fa esperar llur participació decidida a la preparació d'una gran jornada nacional contra la dictadura i per la llibertat, en la qual coincideixi l'acció de tots els pobles d'Espanya.

D'altra banda, els sectors de la gran burgesia, tradicionalment representats per la Lliga Regionalista de Catalunya, que mercadejaren amb Franco el nomenament de Gual i Villalbí i que hi recolzaren per a sembrar il·lusions i frenar l'acció, es van trobant altre cop en contradicció més forta amb Franco. I, com s'adverteix en la citada Crida del P.S.U., es troben ensems més desprestigiats davant de les masses populars catalanes i de les forces liberals espanyoles, que els acusen amb raó de veletat interessada i de covardia política.

(passa a la pag. 2)

(passa a la pag. 2)

CONTRA LES TORTURES DELS PATRIOTES EMPRESONATS PER LLUR ALLIBERAMENT O PER QUE SINGUIN JUTJATS PER UN TRIBUNAL CIVIL AMB GARANTIES DE DEFENSA

La unanimitat del moviment del transport urbà, el passat mes de gener, és la millor prova de la voluntat del poble barceloní d'acabar amb el franquisme i d'aconseguir que es restableixi la llibertat.

La força grandiosa del moviment va impedir que el Governador i altres autoritats actuessin contra el poble com haurien volgut. Tota llur ràbia es bolca, però, contra aquells que han pogut enganxar amb llurs urpades.

El dia que Emilià Fàbregas fou detingut, una trepa d'esbirros rabiosos es rabejaren tota la nit apallissant-lo a cops de puny i de peu, amb porres i dit de bou. L'endemà el cos del camarada Fàbregas era tot ell un blau, especialment des de l'estòmac fins al peu, que havien quedat com dues informes boles.

Tres dies va durar aquest martiri continu, emmanillat en una cadira, sense deixar-lo descansar. Als tres dies, es feu venir la seva germana, amb la qual fa vint anys que no es veien i que no té res a veure amb les activitats d'Emilià, i se la pegà també davant d'ell per tal d'afegir a la física la tortura moral encara més dolorosa i revoltant.

La llei obliga entregar els detinguts al jutge a les 72 hores de llur detenció. 29

dies, martiritzat, guardat dia i nit per dos policies, i 7 dies més per a deixar que s'atenuessin les marques de la tortura, ha romangut Emilià Fàbregas a «Jefaturas», abans de passar a la presó a disposició del jutge militar.

Keyer, obrer tèxtil, acusat de participar a l'organització del moviment, fou detingut de nit, a casa seva, junt amb la seva esposa. Apallissat tota la nit i dia següent, sense treure-li les manilles a les quals se li aplicava l'electricitat, l'obligaren després a presenciar com apallissaven i torturaven la seva muller.

Un altre detingut va haver d'ésser transportat a l'Hospital de Sant Pau i un altre tingué un atac de follia. Dos detinguts van intentar de suïcidar-se per a escapar a les brutalitats de la policia.

Ara, traslladats a la presó, uns 40 patriotes es troben sota la jurisdicció militar. Entre ells hi ha obrers, estudiants, intel·lectuals. Hi ha comunistes i altres que no en són.

Jurisdicció militar vol dir que aquests patriotes, acusats d'haver organitzat o d'haver participat a un moviment, les característiques pacífiques del qual tant han destacat, seran jutjats com a terroristes,

(passa a la pag. 2)

PER ACABAR AMB EL TERROR...

(ve de la pag. 1)

En sabran treure conclusions? La Crida del P.S.U. precisa, referint-se a ells: «**Si això els ensenya profitosament i a temps, els vells dirigents de la Lliga encara poden jugar un paper positiu en el moviment antifranquista**». Cada dia que passa el poble exigeix actituds més concretes i definides, limitant el marge a les magarrufes d'antany. Adhuc entre els sectors burgesos més influenciats pels antics dirigents de la Lliga prospera la convicció que ja no és possible de seguir tenint confiança en Franco.

Cada dia és més clar que la continuïtat de la camarilla franquista en el poder no podrà impedir els canvis que el poble de tot Espanya exigeix, però posa en perill les possibilitats d'una transició pacífica. Aquí rau l'enorme responsabilitat dels homes de l'antiga Lliga.

Una tal actitud els permetria de jugar un paper adequat en els canvis en perspectiva, puix que haurien contribuït al retrobament dels catalans i a la reconciliació dels espanyols, haurien aportat llur gra de sorra a l'obra patriòtica d'acabar amb el terror i amb l'esperit de guerra civil.

A ells toca decidir. La classe obrera i les masses populars seguiran la lluita sense defallir. Com es diu en la Crida del Primer de Maig del P.S.U. de Catalunya, «**la lluita de la classe obrera i dels treballadors pel millorament de llurs condicions de vida és el principal ressort de l'acció general de tot el poble**».

Davant de la situació cada dia més crítica i difícil, la classe obrera i els treballadors de Catalunya, a l'uníson amb els obrers i treballadors de tot Espanya, intensifiquen llur lluita per les reivindicacions econòmiques, per la democratització dels

sindicats i per acabar amb la dictadura franquista.

El desenrotllament d'aquesta lluita és la força més poderosa per a movilitzar les àmplies masses populars, per a unir les distintes forces del poble català, per a preparar noves i grandioses manifestacions populars, que acabaran per vèncer la resistència franquista i asseguraran el restabliment de les llibertats públiques, democràtiques i nacionals.

ALERTA A LA PROVOCACIO

Josep Salvia Triginer, natural de Bellvís (Lleida), mestre, de 44 anys d'edat, que ha estat conegut a França amb el sobrenom de «Compàs» i que se'l coneixia aquí per «Girona», «Petit» i més correntment per «Quimet», és un element provocador, encarregat per la policia de descobrir els militants antifranquistes.

Durant el recent boicot del transport públic de Barcelona, veié el camarada Emilià Fàbregas mentre passava per la Plaça d'Urquinaona i el va fer detenir per la policia.

En les seves activitats policiaques contra els antifranquistes espanyols, el tal Salvia, darrerament més conegut per «Quimet», fa freqüents viatges a França. Sabem que tot recentment ha estat vist a Marsella, on es presenta amb el nom de Manuel Romeu Vidal.

Cridem els comunistes i tots els antifranquistes a mantenir la màxima vigilància contra l'acció d'aquest miserable provocador policiaque.

CONTRA LES TORTURES...

(ve de la pag. 1)

sense dret a defensar-se, en unes hores de paròdia judicial per a condemnar-los a penes dictades per Franco i pel seu Govern des de Madrid.

El poble de Catalunya ha de fer sentir la seva protesta. Els treballadors, els estudiants i intel·lectuals n'han de fer una qüestió d'honor.

Cal denunciar les tortures, cal denunciar el franquisme, el Governador Acedo Colunga, el Cap Superior de Policia De Diego, que donen les ordres de torturar i els esbirros Polo, Creix i altres que les executen.

Cal exigir que els detinguts passin a la jurisdicció civil.

Els treballadors, els estudiants, els intel·lectuals, han de desenrotllar tota llur capacitat d'iniciativa en aquesta acció. Noves iniciatives s'han de sumar a la recollida de signatures en les fàbriques i llocs de treball i en els medis intel·lectuals.

Les peticions es poden adreçar al Capità General de la IV Regió Militar, al Ministre de Justícia i altres autoritats. En el present moment caldria adreçar-ne particularment al Ministre Gual Villalbí, protestant també contra les tortures inhumanes que s'han aplicat a «Jefatura» als patriotes que han encapçalat, o simplement hi han participat, un moviment unànime i eminentment pacífic de tot el poble.

La participació en l'acció de defensa dels empresonats no sols no ha de tenir cap limitació, sinó que cal fer tot el possible per a que sigui tan àmplia com va ésser el moviment. En fàbriques i llocs de treball no

s'ha de vacil·lar a demanar que siguin les peticions els patrons o els membres dels Consells de direcció.

Els estudiants i intel·lectuals, a més del que ja estan fent pels estudiants universitaris sancionats, han de prendre part en l'acció per aconseguir l'alliberament dels detinguts i per que tots els que siguin sotmesos a procés passin a la jurisdicció civil.

Els estudiants intel·lectuals estan en condicions de fer que participin en aquesta acció determinades dignitats eclesiàstiques i personalitats de la burgesia catalana que no volen responsabilitats per la conducta criminal del règim de tortures policiaques i d'il·legalitats en el procediment judicial.

Una actitud estrictament humana per part d'aqueixes dignitats i personalitats tindria, en les condicions actuals, una força considerable damunt de les autoritats franquistes i apareixeria davant del poble com un gest patriòtic, favorable al corrent de reconciliació que vol acabar amb l'esperit de guerra civil i fer possible la convivència pacífica i democràtica dels catalans i de tots els espanyols.

Treballadors, estudiants, intel·lectuals, patriotes tots, hem d'unir-nos en aquesta acció i aconseguir que l'opinió pública de Barcelona i de tot Catalunya, acompanyada per la solidaritat que es manifesta arreu d'Espanya, imposi l'alliberament dels detinguts o que llur causa sigui vista per la jurisdicció civil sense cap coacció als drets de la defensa.

LES MENTIDES DE LA POLICIA FRANQUISTA I LA DETENCIO DEL CAMARADA FABREGAS

La premsa ha rebut ordre de publicar una nota oficial de la policia, amb la qual es vol, d'un costat, vantar l'organització policiaque franquista d'una capacitat que no té i, d'un altre costat, presentar un dirigent comunista, un patriota autèntic i revolucionari honest, com una mena d'aventurer sense ideal ni principis.

Aquesta nota, publicada per tota la premsa espanyola els dies 11 i 12 d'abril, és un veritable monument de mentides. Comença per presentar el camarada Emilià Fàbregas com un «anarquista» que solament al final de la guerra es va fer comunista a canvi d'ésser enviat a Moscou. Així es vol desacreditar davant del poble als comunistes i als nostres companys anarquistes.

La veritat no té res a veure amb les mentides policiaques. El camarada Emilià Fàbregas era, abans del 1936, un militant de la Unió Socialista de Catalunya i com a tal passà a ésser membre del Partit Socialista Unificat de Catalunya en fundarse aquest el 23 de juliol del 1936 a base de la fusió dels quatre partits obrers: Unió Socialista de Catalunya, Federació Catalana del P.S.O.E., Partit Català Proletari i Partit Comunista de Catalunya.

La policia ha muntat una història rocambolesca per a presentar-se com havent situat el camarada Fàbregas des de la seva arribada a Barcelona. No hi ha res de tal. La policia no va saber absolutament res del camarada Fàbregas fins que un atzar desgraciat no va fer que fos vist, durant el moviment de gener, a la Plaça d'Urquinaona, per un miserable delator que, coneixent-lo, va cridar uns agents i el va fer detenir.

El camarada Fàbregas és efectivament membre suplent del Comitè Central del Partit Comunista d'Espanya, elegit pels seus mèrits de dirigent comunista i recolzant en els acords existents entre aquest Partit i el P.S.U. de Catalunya. El camarada Emilià Fàbregas és militant del P.S.U., nomenat en el recent Congrés, d'octubre del 1956, membre del Comitè Central i del Comitè Executiu del P.S.U.

El camarada Fàbregas ha respost sempre honestament dels diners que el Partit li contia. Les elucubracions policiaques sobre aquesta qüestió són completament falses, com ho és en l'essencial tota l'esmentada informació.

Amb la citada nota, la policia franquista voldria tirar llot i desprestigiar un dirigent comunista.

Els treballadors i el poble catalans han de veure en aqueixa nota una mostra més de la indignitat franquista. La policia calumnia els patriotes i revolucionaris enemics que els tortura i els nega tota possibilitat de defensar-se.

Els treballadors i el poble catalans aprecien els homes honestos i abnegats que es desviuen per a organitzar la lluita que ens ha de dur a tots a acabar amb la dictadura i a restablir un règim de llibertat.

Els treballadors i el poble catalans faran tot el possible per a ajudar el camarada Emilià Fàbregas i els altres detinguts de gener i exigiran llur alliberament o que siguin jutjats per un tribunal civil amb garanties per a llur dret a defensar-se.

Així, el camarada Fàbregas podrà confondre les mentides de la policia i defensar els seus drets de patriota a lluitar políticament per l'alliberament de Catalunya, per una Espanya pacífica, independent i democràtica.

ACTITUDS VACIL-LANTS DE LA GRAN BURGUESIA CATALANA

Per Carles REBELLON

AQUESTS últims anys, coincidint amb el recrudiment de les lluites de la classe obrera i dels altres treballadors del camp i de la ciutat, hem vist sorgir serioses inquietuds en els medis de la gran burgesia catalana, que han culminat amb la formulació davant dels poders públics d'una sèrie de peticions i protestes, plenes de descontent i no exemptes d'un cert caràcter d'oposició al franquisme.

En aquestes actituds, encapçalades principalment pels prohoms de l'antiga Lliga, no és difícil de veure-hi per un costat el propòsit de posar-se al capdavant del moviment popular ascendent per tal de canalitzar-lo d'acord amb llurs tins particulars de classe. Però, d'altra banda, no és menys cert que assistim també a una manifestació del xoc d'interessos entre la gran burgesia catalana tradicional i altres grups de l'oligarquia financera, nou-vinguts que s'han enriquit a base dels privilegis atorgats per l'Estat feixista.

El franquisme, donant-se compte del perill que l'aïllament creixent fa córrer a la seva existència, fa esforços per frenar l'acció d'aquests elements catalans —i en part ho aconsegueix— a base de coquejar-hi i de fer-los algunes concessions.

Entre aquestes concessions es pot citar el decret concedint a la Maquinista Terrestre i Marítima els beneficis d'«empresa nacional», el nomenament d'Escalas per a President de la Junta d'Obres del Port de Barcelona, l'acord de l'Assemblea de l'ENASA de concedir dividend segur al capital fundacional, i altres. És evident que, així, s'ha volgut donar certa satisfacció als grups financers catalans que giren entorn de Miquel Mateu i de Felix Escalas.

Fa unes setmanes, en aquesta línia de frenar l'acció d'aquests grups, el general Franco ha nomenat, en un gest espectacular i amb cínics afalacs, el «seu» ministre català, la principal missió del qual estriba en vèncer les vacil·lacions de la gran burgesia catalana i en crear il·lusions entre la burgesia no monopolista de Catalunya, deixant creure en certs canvis en la política econòmica.

Les paraules de Fèlix Escalas, que ofereix a Franco «la més franca col·laboració» donen a entendre que els citats elements de la gran burgesia catalana estan disposats a repetir la història de llurs capitulacions i a prestar-se ara, com en altres ocasions, a servir de suports «in extremis» a règims que s'estan destent.

La violenta rèplica que Franco i Planell han donat a Gual i Villalbí per les vel·leïtats oratòries que es va permetre en el primer discurs que va pronunciar després de l'investidura, hauria d'haver ensenyat a la burgesia catalana que no és amb reverències ni capitulacions que podrà superar les contradiccions econòmiques, aguditzades diàriament per l'agreujament de la situació econòmica. Si això no els fa perdre l'esperança d'obtenir dintre del règim franquista una situació més equitativa en relació amb el sector burocràtic de l'oligarquia financera —que ha resultat enfortida amb la formació del nou equip governamental— pitjor per ells.

Si els antics dirigents de la Lliga, en lloc de contribuir conjuntament amb les forces liberals de tot Espanya a fer possible la transició pacífica per la qual lluita tot el poble, decideixen de posar-se a apuntalar el tambalejant règim franquista, a canvi de les citades i altres concessions o per por del moviment popular; llavors, a part que posen en perill el caràcter pacífic mateix de la transició, podem afirmar, com es fa en la Crida del P.S.U. amb motiu del Primer de Maig, que **«el moviment seguirà igualment el seu ritme ascendent i ells es trobaran com els ha ocorregut en**

altres ocasions més desprestigiats davant de les masses populars del nostre poble i de les forces lliures espanyoles». Car, ha d'ésser ben clar que tot el que sigui posar pegats per a fer durar el règim franquista constitueix una traïció als interessos de Catalunya.

El nou Govern ha pretès fer creure al país que s'inicia «una nova etapa», però en realitat la seva política veritable consisteix en seguir servint un grapat de grans monopolistes i en intensificar la militarització d'Espanya i la seva hipoteca als Estats Units.

«Es reduiran les despeses no rentables», ens va anunciar el Ministre d'Indústria. Però, com es pot compaginar aquesta afirmació amb la solemne declaració del Govern de seguir reforçant les mesures de guerra al servei dels seus amos d'ultramar? Hi ha despeses menys rentables que les dedicades a fins de guerra?

Més, ja tenim la xifra del nou pressupost estatal: 7,248 milions de pessetes més que l'any passat en el capítol de despeses. El poble català, tots els pobles d'Espanya, hauran de pagar nous impostos i contribucions per a cobrir aquests milions.

D'altra banda, hi ha el propòsit de concedir als grans monopolis un negoci fabulós que consisteix en entregar-los les empreses rentables de l'I.N.I., creades amb el sacrifici de tot el poble, que és en definitiva qui les ha pagades.

El que no surt en el «programa» franquista és res que deixi entendre que s'ajudarà a sortir de llurs dificultats les empreses modestes, que són el nervi de l'economia catalana. Res no deixa ni entreveure que els seran reduïts els impostos, que se'ls facilitaran mitjans per a renovar la maquinària, que tindran més facilitats per a procurar-se matèries primeres i energia.

En fi, per a que el poble no tingui cap dubte dels propòsits del govern franquista, és també el «ministre català» el que anuncia que **«el ritme per a elevar la capacitat adquisitiva del poble espanyol s'ha de moure ara a un compàs més lent».**

En canvi, no se li ha acudit al flament Ministre d'anunciar que els grans monopolis s'hauran d'accontentar amb una mica menys dels fabulosos beneficis que obtenen tots els anys.

Per a restringir el nivell de vida del poble i augmentar els beneficis de les grans empreses monopolistes, la política

franquista va decretant dia per dia augment dels preus: lloguers, serveis públics, carbó, ferro, ciment, tarifes ferroviàries, etc...

Es aquesta la política que els prohoms de la Lliga han decidit de recolzar? En tot cas, aquesta no pot ésser l'actitud de la burgesia catalana no monopolista, els industrials i comerciants petits i mitjans, una gran part dels quals se separa d'aquells cada dia més i comença a marxar més decididament amb la classe obrera en vistes a un canvi de règim, per un règim democràtic que limiti els irritants privilegis de l'oligarquia financera, que posi més atenció a llurs necessitats i que prengui mesures per a millorar radicalment les condicions de vida del poble espanyol, factor animador dels negocis i del mercat.

El recolzament actiu d'aquests sectors de la burgesia catalana al boicot del transport urbà de gener, a Barcelona, les coratjoses accions de massa dels estudiants barcelonins, són proves afirmatives que els industrials i comerciants no monopolistes s'orienten de més en més a fer causa comú amb la classe obrera i els altres treballadors.

Catalunya, Espanya entera, necessiten una democràcia, una democràcia de convivència de tots els espanyols, en la que càpiguin dretes i esquerres sense exclusions, una democràcia en la qual cada classe i capa social pugui defensar els seus interessos i ideals sense renunciar als seus principis, però acatant la voluntat majoritària, una democràcia en la qual la violència pugui ésser desterrada en tant que norma d'acció política i siguin desterrats el terror i l'opressió com a mètode de Govern.

Solament el franquisme s'oposa a aquesta democràcia a la qual aspira tot el poble i, per a evitar l'ensulciada del seu règim odiós, tracta de mantenir artificialment un clima de guerra civil. Però el poble, actuant unit, pot arribar a conquerir pacíficament, a través de distintes fórmules de transició, la democràcia a la qual aspira.

Es en aquesta aspiració i en l'acció creixent de les masses populars que ha anat prenent cos la idea de desenrotllar noves i grans manifestacions pacífiques, abocant a la realització d'una gran jornada nacional contra el franquisme i per la llibertat, en la qual coincideixi l'acció comú dels pobles de tot Espanya i per a la qual ha de preparar-se amb entusiasme i audàcia el poble català.

EL MOVIMENT POPULAR I LES FORCES ARMADES

El gran moviment de gener, en el que tan unànimement va participar el poble barceloní, ha servit també per a demostrar l'estat d'ànim, no ja de la tropa, formada pels fills dels treballadors de la ciutat i del camp, sinó dels caps i oficials de l'Exèrcit i de les altres forces armades.

Es important de destacar que en algunes casernes es trobaren oficials que aconsellaven els soldats de fer com el poble i que ells mateixos s'aixecaven més de matí per tal d'arribar a la caserna a temps sense utilitzar el transport urbà.

Cal també assenyalar que bon nombre de components de la policia armada i de la guàrdia civil manifestaven llur simpatia per l'acció popular i feien constar que també ells es consideraven treballadors, puix que per a viure, havien de tenir un empleu extra a complir després de les hores de servei.

Sobretot els patriotes que durant aquests dies han passat per «Jefatura» —i no han estat pocs— expliquen l'actitud d'una bona part dels guàrdies que hi presten servei, que no s'han estat de mostrar-los simpatia i, a vegades, àdhuc admiració. Bon nombre d'ells manifestaven interès per la marxa del moviment i fins i tot desig que es produessin canvis.

Es evident que en la mesura que l'oposició al franquisme es generalitza en els medis de la burgesia, guanya també una bona part dels quadres de l'exèrcit i dels altres cossos armats, que surten dels medis burgesos. Simultàniament l'ambient que regna en les masses populars va penetrant entre els elements de tropa.

I tot plegat, contribueix per la seva part a la descomposició i a l'esfilargament del franquisme.

LES ELECCIONS D'ENLLAÇOS I DE JURATS D'EMPRESA I LA LLUITA PER LA DEMOCRATITZACIÓ DELS SINDICATS

En diverses fàbriques de Barcelona i d'altres ciutats industrials es venen celebrant eleccions d'enllaços sindicals i de membres dels Jurats d'Empresa. Després d'haver estat suspeses oficialment, Falange i el nou Govern les fan celebrar mig d'amagat i per sorpresa.

En alguna fàbrica la sorpresa ha jugat a favor dels candidats de Falange. En altres fàbriques, els obrers han sabut reaccionar de pressa i han fet triomfar llurs candidatures pròpies.

En una fàbrica, en anunciar-se l'elecció d'enllaç sindical, la majoria dels treballadors es va posar ràpidament d'acord sobre el company que volien elegir enfront del candidat patronal. Però, mentre uns posaven en la papereta de vot el nom veritable del candidat, uns altres n'escriuien el sobrenom. En repartir-se així els vots en dos noms, el candidat dels obrers, tot i tenir molts més vots que el candidat patronal, en té menys si es contenen els dos noms per separat. El patró es vol valdre d'aquesta argücia per a rebutjar el candidat elegit i per a imposar el seu. La qüestió encara està en litigi en el sindicat.

Tot això demostra que Falange i la patronal franquista, donant-se compte que els treballadors estan disposats a lluitar per candidats propis, maniobren barroerament per tal d'impedir-ho. Però també posa de relleu que allí on els treballadors estan vigilants i preparen llur acció, la Falange ja no pot fer com abans el que voldria.

Posar atenció a les eleccions d'enllaços i de membres dels Jurats d'Empresa i preparar candidatures d'autèntics representants dels obrers, empleats i funcionaris, és una qüestió de gran importància. Cal donar la batalla contra Franco i Falange en tots els terrenys i el sindical és un dels terrenys de primer ordre. La lluita per l'elecció d'enllaços i Jurats d'Empresa que siguin mereixedors de la confiança dels treballadors, forma part de la lluita per la democratització dels sindicats, pels drets sindicals dels obrers i de tots els treballadors.

Sota els cops de la lluita de la classe obrera i del creixement de l'oposició, el franquisme es debat en mig de les contradiccions aguditzades per la seva política.

Mentre d'un costat el franquisme s'ha trobat forçat a decretar l'any passat els augments de salaris d'abril i de novembre, d'un altre costat amb llurs decrets augmentant els preus de les matèries primeres, dels serveis públics, del transport, etc., provoca una puja general de preus, la qual cosa obliga els treballadors a intensificar la lluita per nous augments dels salaris. Mentre d'un costat, per a defugir la pressió del moviment reivindicatiu, el franquisme anuncia que els sindicats poden discutir amb els patrons milloraments del salari mínim oficial, d'un altre costat suprimeix la legislació que frenava l'acomodament dels treballadors per part dels patrons, però segueix prohibint als treballadors l'ús de llur principal arma de combat, el dret de vaga.

Aquests fets, ben explicats a la massa obrera, al conjunt dels treballadors, en cada fàbrica, oficina i altres llocs de treball, faran comprendre la necessitat de lluitar contra la intervenció de Falange i dels patrons en els sindicats. Para veure que cal guanyar-hi totes les posicions possibles per a millor combatre per les reivindicacions econòmiques i per la democratització dels sindicats. La lluita contra la intervenció falangista en els sindicats i pel dret dels treballadors a nomenar ells tots els càrrecs sindicals des de baix a dalt s'intensificarà i guanyarà en consciència si els militants revolucionaris i, en primer lloc, els comunistes orienten en aqueixa direcció la lluita actual per l'elecció d'enllaços i de membres dels Jurats d'Empresa.

COM ES CONJUGA L'ACCIO DELS TREBALLADORS I LA DELS ENLLAÇOS I JURATS D'EMPRESA

El corresponsal d'una fàbrica important ens comunica una experiència interessantíssima que respon al títol amb què encapçalem aquestes línies.

Els membres obrers del Jurat d'Empresa de la fàbrica, interessats per les reivindicacions obreres, es preguntaven que podien fer per elles. No trobaven la manera. A poc a poc, discutint entre ells, buscant consell en els obrers més experimentats, l'han trobada.

La manera s'ha trobat en els noves condicions en què es desenrotlla la lluita reivindicativa en cada fàbrica, sense recórrer a res que es pugui titllar d'il·legal. No hi ha res en els Estatuts que prohibeixi als membres del Jurat d'Empresa de parlar amb els treballadors les qüestions que atecten l'em-

DES DE L'URGELL COM ES VEU LA SITUACIÓ

El corresponsal d'un poble de l'Urgell ens comunica:

Certs productes estrangers esdevenen introbables. I si en trobes i vols comprar-ne se t'hi enganxen els dits. Talment han pujat de preu!

Els adobs, per exemple, es distribueixen amb contagotes. Els sembrats han patit molt de la manca de nitrat. N'han distribuït poc, car i tard. Es veu bé que la peseta ha rebut una forta clatellada i que manquen divises.

L'altra dia, un pagès que ja fa molt de temps que té demanat un tractor, em deia amb una forta dosi d'ironia: «Avui, es fa més difícil d'adquirir un tractor que de fregir peix amb oli d'oliva... i ja saps tú que això és ben difícil!».

Les il·lusions que feu nèixer en alguns sectors la presència d'un ministre català en el nou govern no han durat gaire.

Tothom resta a l'espectativa i l'opinió general és que els canvis operats no són més que el preludi d'altres canvis més profunds i necessaris.

PREPARAR UNA GRAN JORNADA

Després de referir-se a les manifestacions de primers d'any, que han tingut lloc a Barcelona, Madrid, Còrdova, València, Valladolid i altres ciutats, el Manifest del P.S.U., publicat amb motiu del Primer de Maig, assenyalava: «Així s'han creat condicions favorables per a noves manifestacions polítiques que s'entenguin a indrets diversos de Catalunya i que, convergint amb altres d'arreu d'Espanya, acabin per vèncer les últimes resistències de la camarilla franquista. Això és el que senten i reclamen cada cop més conscientment les masses treballadores i populars, cobejoses d'acabar amb el franquisme».

En els últims anys, la lluita de la classe obrera arreu d'Espanya ha guanyat en força i coordinació i ha anat aixecant l'oposició oberta de la gran majoria del país. Les vagues d'abril del

1956 a Navarra culminació de la lluita i lluites reivindicatives guanyar el primer de novembre, sinó pla de la lluita populars i creixent manifestacions d'any a Barcelona portants ciutats

La idea de coordinades a la franquista a Espanya pulsina la transició de democràcia. Quí no ha sentit és que un bon coll!>? Qui no intimament?

Sobre aquesta qüestió objectiva za les masses nua, cal que multi l'afany, dinant l'acció

Aquest és el Crides fetes panyia i el P.S.U. evitar els Primer de Maig per a la preparació nacional combat. Conscients de l'oposició de l'oposició de preparació dels militants d'aquesta d'acció

Amb aquesta Comitè Executiu tots els militants ganització de les màximes

Preparar la lluita dir, en primer les masses, és que l'aspiració de la creta i consciència

Per aconseguir versos, la nostra que poguem

CAL

Els treballadors la capacitat de salaris i sous superior a la d'altres. Els preus compàs dels De què poden multes als ciutats si és el t'augment de matèries primeres del transport

El propi de Barcelona, finals de maig un 11 per d'agost de l'any ticles molt 28,5 per cente higiene un 20 per xifres de l'estat realitat superior te.

presa: del treball, dels salaris i primes, de les condicions d'higiene, etc. I això és el que han fet els membres obrers del citat Jurat. Secundats pels obrers més conscients de la fàbrica, han començat per parlar amb els obrers d'aquelles qüestions. Així s'ha anat creant una agitació entre els obrers i els empleats a l'entorn de llurs reivindicacions.

Sobre aquesta base, una de les seccions, en la que els obrers es mostren en llur conjunt més disposats, va preparar un atur parcial reclamant la presència del Jurat d'Empresa per a discutir amb ell les reivindicacions que volien presentar a la Direcció de l'Empresa i de les quals volien que el Jurat es fes ressò davant d'aquella.

La unanimitat dels obrers de la secció fou completa. Malgrat l'astorament d'algunes membres del Jurat, els membres obrers van aconseguir que el jurat fes oficialment acte de presència a discutir amb els obrers. D'aquesta manera, tot era legal i la pròpia Direcció de l'Empresa no s'hi podia oposar sense incórrer en una il·legalitat.

Els obrers de la secció han posat les reivindicacions següents: 1. — que es paguin immediatament les primes endarrerides. 2. — que es pagui d'acord amb el treball que fan els treballadors pagats com a peons però que fan feines especialitzades. 3. — que s'anul·lin totes les sancions imposades per l'empresa als obrers. 4. — que es millori el menjar de la cantina i es normalitzi el servei de l'economat. 5. — que es prenguin mesures per a assegurar les condicions higièniques que s'han assenyalat.

El Jurat d'Empresa acceptà de transmetre aquestes reivindicacions a la Direcció i va prometre resposta. L'exemple d'aquesta secció és molt comentat en totes les altres i alguna altra secció es prepara a fer el mateix, recolzant les reivindicacions.

Així es van crear condicions per a reforçar l'acció si la Direcció no dona satisfacció a les reivindicacions que s'han presentat.

CONTRA EL FRANQUISME

Barcelona, d'aquesta jornada nacional, de la seva conveniència i de la possibilitat de fer-ho. Així farem que milers de treballadors facin llur aquesta idea i ajudin a propagar-la. Així aconseguirem que la idea penetri en les masses i que les altres forces antifranquistes en vegin la possibilitat i ho recolzin. Llavors, coordinadament amb l'acció menada arreu d'Espanya, es podrà preveure i fixar la data per a l'acció.

A més del que s'acaba de dir, per a preparar aquesta jornada nacional, cal empènyer totes les accions de més o menys importància; cal impulsar la lluita dels treballadors per llurs reivindicacions econòmiques i per la democratització del sindicats; cal defensar les reivindicacions democràtiques de la pagesia i de la petita i mitjana burgesia; cal estimular la lluita de tot el poble per les reivindicacions de caràcter nacional. Impulsar les protestes i lluites reivindicatives és de primera importància per a popularitzar i fer arrelar la idea de realitzar una gran jornada nacional.

Cada comunista s'ha d'esforçar en aquesta tasca. Els militants comunistes poden desenrotllar nombroses iniciatives entre els obrers i treballadors, en els medis universitaris i intel·lectuals, entre els menestrals i també en els diversos sectors de la burgesia no monopolista.

Els comunistes no lligats amb l'organització del Partit no han d'esperar a restablir primer aquest lligam. Al contrari, és llur activitat la que els ajudarà a restablir el lligam o a trobar el contacte. Tots ells poden trobar avui la manera de tenir la premsa i altra propaganda clandestina del partit per un o altre mitjà i, encara més fàcilment, poden orientar-se escoltant Ràdio Espanya Independent. També els milers de patriotes simpatitzants del P.S.U. i tots aquells que troben justa la idea de realitzar aquesta jornada nacional han de prendre la responsabilitat de contribuir a preparar-la.

L'ESCALA MÒBIL DELS SALARIS

Adhuc en els medis burgesos cundeix la preocupació com ho demostra la «Carta de Catalunya», publicada per «Espanya Econòmica» del 6 d'abril, en la qual es diu: «**Complint el nostre deure d'informadors imparcials, hem de cridar l'atenció una vegada més sobre la incessant puja de preus que embussa i atarda les tradicionals campanyes tèxtils, perquè la gent, obligada a invertir el diner en articles d'impossible substitució, no en pot destinar a altres necessitats.**»

Aconseguir la implantació de l'escala mòbil significaria en aquest cas que els salaris haurien de tornar a augmentar-se un 11 per cent. L'escala mòbil serviria de veritat per a frenar la puja dels preus o bé per a mantenir la capacitat adquisitiva dels salaris, ço que, en definitiva, seria avantatjós pels treballadors i pels industrial i comerciants no monopolistes.

Franco i la seva camarilla s'hi ne-

LA LLUITA DELS MINERS D'ASTURIÉS

El passat mes de març un important moviment vaguístic ha sacudit la conca minera d'Astúries. El moviment va començar el dia 4, quan els miners de Ciaño de Langreo van posar-se a disminuir el rendiment per a recolzar llurs demandes d'augment dels preu-fets.

El Govern de Franco va enviar de seguida tropa i altres forces armades volent intimidar els miners. Però aquests continuaren llur moviment i d'uns pous es va córrer a altres, declarant-se en vaga de braços caiguts. Davant la fermesa i unanimitat dels miners, el Govern i l'Empresa van decidir de manobrar i, acceptant de parlamentar, van prometre als representants dels miners que donarien satisfacció a llurs demandes.

Amb aquesta promesa es va reemprendre el treball, però l'Empresa, confiant en la presència de les forces de repressió, tan aviat com el miners tornaren a treballar va anunciar que no compliria els acords signats.

Amb gran coratge, malgrat els númbols de policia armada, guàrdia civil i forces de l'exèrcit, els miners van recomençar la vaga. Als 1.200 miners del Pou «Maria Luisa», s'hi van ajuntar els del «Fondón», de «La Nueva» i altres. El 26 de març, més de 4.000 miners estaven en lluita contra l'Empresa i el Govern, exigint l'anul·lació de les sancions, la llibertat dels detinguts i el compliment dels acords signats per l'empresa.

Els obrers catalans saluden aquest moviment dels miners asturians, que aporta una prova més de com el moviment reivindicatiu s'estén amb ritme ascendent arreu d'Espanya, ensems que enforteix l'oposició general a la dictadura franquista.

L'actitud del flamant Govern de Franco enviant tropa i altres forces armades contra els miners, per ajudar l'Empresa a no complir els acords, desmenteix categòricament la xerrameca de Franco i Solís, volent presentar-se com preocupats per millorar la sort dels treballadors.

La vaga d'Astúries és el **present!** dels miners en la lluita de la classe obrera i dels pobles de tot Espanya pel millorament de llurs condicions de vida i per la llibertat.

PROTESTES OBRERES EN CADENA

Els obrers de la meua ciutat estan en efervescència. En quasi totes les fàbriques es produeixen protestes i accions per causes diverses.

En una fàbrica, on la majoria dels treballadors són dones, l'empresa les invitava a fer hores extraordinàries promentent de pagar-les el 100 per cent. Arribat el dia de pagar, s'intenta fer-les acceptar solament el 50 per cent. La reacció fou immediata: Les dones pararen les màquines i exigiren que se'ls abonés l'altre 50 per cent. A la setmana següent, l'Empresa no ha insistit i ha pagat el preu promés.

**

En una altra fàbrica, la comissió de punts havia estat designada pel patró i pagava els punts al preu que aquest volia. La protesta dels obrers ha obligat el patró a dissoldre aqueixa comissió i, ara, seran els obrers els que elegiran als que han de formar-la.

**

En una altra fàbrica, la direcció va voler acomiadar l'enllaç sindical, acusant-lo de «rojo» i de revolucionari perquè defensa les reivindicacions dels obrers. Aquests van replicar de seguida. Dues seccions completes van parar el treball i van anar en massa a protestar en el sindicat. L'endemà l'enllaç reprengué el treball continuant en el càrrec d'enllaç.

**

Així es podria seguir explicant nombrosos conflictes que mostren per un costat els intents de la patronal d'intensificar l'explotació dels obrers i, ensems, que si aquests actuen units i amb fermesa es poden defensar tot preparant condicions per a prendre la iniciativa i exigir el nou augment de salaris i l'escala mòbil, per la qual cosa els treballadors tots es van pronunciant cada dia amb més força.

Corresponsal.

UNA QUEIXA DELS CAMINERS

Hem rebut d'un caminer lleidatà la denúncia que publiquem a seguida:

Voldria —ens diu— que fessiu saber la situació que patim els caminers de l'Estat. Fa 32 anys que pertanyo al cos, soc capataç i el meu sou és de 15'60 pessetes diàries. Un peó només guanya 13 pessetes. Què us sembla?

Se'ns considera jornalers fixes, però no se'ns apliquen les mateixes normes que als altres treballadors de l'Estat. Quan augmenten el sou dels funcionaris, a nosaltres no se'ns considera tal. Quan augmenten el dels obrers industrials o jornalers agrícoles, tampoc no se'ns hi compta.

Un peó eventual, és a dir, no considerat com a formant part del cos de caminers, guanya molt més que els caminers i més que els capataços.

Consti que no ens queixem del que guanyen els eventuals, que també és ben poc, però volem que se'ns tingui en compte i se'ns augmentin els sous.

Es amb aquest esperit que els caminers en preparam a presentar una reclamació al Ministre davant del Tribunal Contenciós administratiu.

Un capataç de caminers

EL NOSTRE POBLE ES MAJOR D'EDAT, Sr. GUAL!

La presa de possessió pel Sr. Gual i Villalbí del ministeri pel qual fou nomenat per Franco ha estat acompanyada d'una veritable ona de discursos pronunciats a Barcelona. Ja hem tingut ocasió de comentar ací mateix el significat d'aquesta incontinència verbal del nou Ministre.

Ben sabut és que moltes d'aquestes manifestacions oratòries no han estat altra cosa que un intent de rèplica a les crítiques que s'aixequen en els més diversos estaments catalans enfront del balanç de la política de Franco i de l'oposició de les masses catalanes a aquesta política. Sovint, el Sr. Gual i Villalbí, en diversos passatges dels seus discursos s'ha tingut de fer ressò de les aspiracions catalanes.

En el que fou pronunciat en el Foment del Treball hi ha, per exemple, un paràgraf sobre la llibertat que cal considerar com doblement significatiu. D'una banda, de la importància i de la força dels corrents que es manifesten a Catalunya reclamant llibertat. Significatiu, en un altre aspecte, de la tasca que el Sr. Gual i Villalbí ha volgut assumir de justificació de la política de la camarilla i de denigrament del nostre poble. Ha dit el Ministre: «Parlem de llibertat, la desitgem tots, la reclamem a crits en discursos i, tot seguit que podem la inscrivim també en les pancartes...»

La confessió com hom pot jutjar, és de talla. Es característic de l'ambient actual de Catalunya. Però el Sr. Gual —que no en va és Ministre de Franco— es va donar pressa d'afegir: «Tinguem present que la llibertat és un privilegi del qual gaudeixen els pobles que tenen una cultura i un sentit cívic per a saber gaudir-la, per a saber comprendre-la».

La pretensió és clara i l'insult al nostre poble evident. Mancat d'arguments per a justificar la política antidemocràtica i dictatorial de la camarilla, el Ministre, sense atreir-se a combatre de front la democràcia, voldria fer creure a les masses del nostre país que no estan en condicions de gaudir d'un règim democràtic. No vacil·la el Sr. Gual en insultar-les grollerament.

Segons ell, la democràcia no és un dret imprescriptible dels pobles, sinó un «privilegi». Segons el flamant «ministre català» el nostre poble no és encara major d'edat! Segons el Sr. Gual, en fi, si Espanya sofreix des de fa vint anys d'un règim de tipus feixista, si la dictadura exercida pel general Franco priva la nació de democràcia i llibertat, la raó en seria... que el nostre poble no té prou «cultura» ni «sentit cívic» per a gaudir-les! Per a defensar des de les estrades barcelonines la política franquista, Gual i Villalbí es fa odiosament grotesc.

Deiem, però que allò que cal sobretot retenir d'aquest punt del seu discurs del Foment del Treball és l'explicita reconeixença de les aspiracions a la democràcia del conjunt del poble català.

No sols les masses obreres i treballadores, sinó els estaments més diversos del nostre país, en adquirir consciència de la gravetat de la situació a la qual ens ha portat la dictadura reclamen que es posi terme a la goernació del país per un grup d'homes fets poder, que regeixen l'Estat i la nació com llur propietat personal, sense consentiment ni control del país.

Si enunciéssim aquestes aspiracions a la democràcia, diríem que poden sintetitzar-se així: Que es posi fi definitiva a l'esperit de guerra civil i reneixi la concòrdia ciutadana; que el poble accedexi a l'exercici de les llibertats essencials i pugui manifestar la seva voluntat a través dels diversos corrents d'opinió, en el lliure joc de la convivència democràtica; que sigui reconeguda la nostra personalitat nacional.

Veus aquí, diem, les línies directrius dels grans corrents ciutadans que es manifesten i s'obren pas a Catalunya. No hi ha cap mena de dubte que entorn d'aquestes bàsiques i urgents aspiracions coincideixen avui forces socials i polítiques del signe més divers, és a dir, l'aclaparadora majoria del nostre poble. I és això el que segurament li cou al Sr. Gual i Villalbí, advocat d'una causa perduda.

Tot fent-se l'orni, Gual i Villalbí voldria també escamotejar un fet essencial de la vida dels pobles i de llur desenvolupament: Que l'accessió a formes de govern democràtiques, a l'exercici de la democràcia, és un procés ininterromput, un continu aprenentatge dels pobles. I qui pot negar —sinó els homes de la camarilla i llurs propagandistes interessats— que la dictadura de Franco ha constituït una brutal interrupció i regressió en el desenvolupament democràtic d'Espanya? Qui pot negar —sinó ells, els de la camarilla— que el règim d'excepció que el país sofreix i les seves manifestacions més aparents, la censura i la premsa amordassada, la impossibilitat

als diversos corrents d'opinió de constituir-se i de manifestar-se legalment, la impossibilitat en què es troba el poble d'intervenir en la cosa pública, és justament el camí diametralment oposat a què el poble s'exerciti democràticament? Es a dir, el camí que la camarilla ha volgut imposar al país, per tal de privar-lo del seu dret de regir-se democràticament. I qui pot negar, en fi, que l'esperit de croada i de guerra civil imposat pel règim d'ençà de la seva instauració és justament el que més aferrissadament s'oposa a aquest «sentit cívic» al qual el Sr. Gual i Villalbí ha volgut referir-se?

En moltes de les seves converses privades, el Sr. Gual es complau sovint en exaltar les excel·lències del seny català. Com pot veure's, les seves referències privades a aquesta característica eminent del nostre poble es compaginen difícilment amb les seves posicions públiques... I aquesta contradicció flagrant no és l'única que es manifesta en els fets i actes del Sr. Gual i Villalbí, nou Ministre de Franco.

ELS COMUNISTES NO AMAGUEM EL ROC A LA FAIXA

La reorganització del govern que Franco ha efectuat després de les grans accions ciutadanes de Barcelona i Madrid ha establert la profunditat de l'actual crisi política. Hom pot afirmar que aquest Govern, reorganitzat sota la pressió creixent de l'oposició i sorgit d'aquesta situació política, ha nascut ell mateix en crisi.

Pot dir-se igualment que aquestes circumstàncies l'han fet aparèixer sota el signe d'una actitud defensiva, notablement evidenciada en el caràcter de la propaganda oficial que ha inspirat certs comentaris de premsa i que és allò que ens interessa comentar avui.

El volum de l'oposició i de les accions amb les quals es manifesta són tals, i tan nombroses i diverses les forces polítiques i socials que es posen en moviment, que la propaganda oficial es troba obligada a abandonar la seva vella tàctica del silenci. La premsa, en aquestes darreres setmanes, ha iniciat una campanya oberta i sistemàtica contra les diverses forces que s'apleguen en l'oposició. «La Vanguardia» i «Solidaridad Nacional» a Barcelona, «Arriba» «Pueblo» i «ABC» a Madrid, entre altres diaris, omplenen llurs comentaris polítics d'insistents al·lusions als «descontents» i «dissidents», als que «clamen per altres orientacions», als «liberals» i a «la joventut irresponsable», i a «tots els que fan el joc als comunistes», etc. El que frapa d'aquest seguit d'articles i comentaris, visiblement inspirats per les oficines propagandístiques del Ministre Arias Salgado és llur tò defensiu en la recerca de la justificació impossible d'un règim desprestigiat i en ple període d'erosulciada.

Però allò que és més característic d'aquesta campanya és, sense cap mena de dubte, el lloc que hi ocupem els comunistes. Es aquest un fet d'una plena significació. La premsa es veu obligada avui a fer explícites i reiterades referències a la política que preconitzem els comunistes i, àdhuc, als nostres documents i manifestos. Com pot veure's ens trobem lluny de les èpoques en què la propaganda del règim proclamava un dia si i l'altre també la desaparició definitiva de la nostra ideologia i del nostre partit del panorama nacional. A prop de vint anys d'ésser quotidianament enterrats per la propaganda de Franco, aquesta mateixa propaganda confessa avui que aquells morts són més vius i puixants

que mai, que gaudeixen d'una àmplia influència nacional.

Els objectius que la camarilla recerca amb aquesta campanya tenen un doble aspecte. Es tracta, en primer lloc, de presentar la gran acció d'oposició que es manifesta en tots els aspectes de la vida de la nació i de la qual n'han estat irrefutablement exponent les accions ciutadanes de Barcelona i Madrid, com el fruit d'obscures maquinacions comunistes. En segon tèrme, quan el caràcter estafalari i mentider dels tals assercions esdeu massa evident, es vol fer creure a totes les forces polítiques i socials que es manifesten i es mouen en prede canvis polítics de signe democràtic que són el joguet de les maniobres dels comunistes.

Aquesta propaganda, si bé no és nova en el seu fons (és el conegut «Franco o comunisme», amb el qual el règim pretén sobreviure's i salvar-se) tendeix avui, fonamentalment, a deturar tota sèrie de forces que s'han posat en moviment, sobretot les de tipus liberal i conservador, i parilitzar-les. Es tracta, en definitiva, d'un suprem intent per tal de frenar el gran moviment de reconciliació nacional que s'obre pas en el país i que somou tots els estaments de la nació.

En alguns d'aquests articles de «La Vanguardia» o «Arriba» als quals ens referim es parla amb tanta insistència com mai de la «coneguda tàctica del cavall Troia» dels comunistes, als quals, afegim, estan «utilitzant la careta i movent-se en l'ombra». L'objectiu d'aquestes maquinacions és evident, a l'ensem que grollera falsedat. Ben sabut és que la nostra política és una política de principis, s'elabora sobre la base de l'anàlisi de la situació nacional, en defensa dels interessos de la classe obrera i de les masses treballadores, de les més àmplies masses nacionals.

La nostra política és feta de cara al poble, per a que sigui compresa, acceptada i defensada pel poble. Es una política que exclou necessàriament i per això motiu tota maquinació «maquiavèlica». Es donem repetim, una política feta a la llum pública i de cara a tota la nació.

Però és hora que els comunistes, en retirar al pas d'aquests grollers intents de la camarilla de desfigurar el caràcter de la nostra política (passa a la pag. 7)

NOU ALCALDE I VELS PROBLEMES

Aquests darrers dies el nou alcalde de Barcelona Sr. de Porcioles, ha procedit als nomenaments de nous tinents d'alcaldes i consellers municipals.

Acabada l'etapa Simarro a l'alcaldia de Barcelona, comença ara la de Porcioles. La qüestió, en si mateixa, no té, com pot semblar, tanta importància. Allò que els barcelonins volen no és un canvi de persona, sinó quelcom de veritablement efectiu: un canvi profund de la política i la gestió municipal. La presa de possessió dels nous titulars de l'alcaldia ha serit, però, per a que àdhuc en la pròpia premsa hi hagin aparegut comentaris diversos que revelen l'amplària i la gravetat dels problemes que Barcelona té plantejats en l'ordre municipal. El nou alcalde, en les seves manifestacions ha hagut de reconèixer implícitament el desori que hi ha a l'Ajuntament. Les seves reiterades al·lusions a la necessitat d'establir el «diàleg» entre l'Ajuntament i els ciutadans, a la «carta municipal» que vol obtenir i, fa unes setmanes, la seva visita a Franco, en són els aspectes més simptomàtics.

El Sr. de Porcioles, plenament advertit que allò que Barcelona desitja és una racional renovació de la política municipal, tracta d'emmirallar els barcelonins amb els seus projectes d'una carta municipal... L'intent és fútil i grotesc alhora. El nou alcalde sap millor que ningú que els problemes municipals d'una gran ciutat com la nostra no poden trobar ni començ de solució amb l'articulat d'una carta municipal que preveu una «autonomia administrativa» del tipus de la que es podria concedir a Gratallops, posem per cas; una carta municipal típicament franquista, connectada amb el sobrenom de la de les «nou prohibicions», com recordava recentment un jurista.

Allò que volen els ciutadans barcelonins és que s'acabi amb l'oprobri de que l'alcalde de Barcelona sigui nomenat per decret a Madrid, per Franco o pel seu ministre de Governació; allò que volen és fer valer llur dret a elegir-lo, o a que sigui nomenat pels regidors designats per elecció directa dels ciutadans. Volen acabar d'una vegada amb el desori i la corrupció instal·lades en permanència a l'Ajuntament, amb un centralisme oprobriós i baix de sostre, contrari al prestigi i als interessos de la gran capital catalana.

Els barcelonins saben que les solucions als grans problemes municipals del cap i casal de Catalunya no són les que pot donar el Sr. de Porcioles, sinó les que han de trobar-se en el quadre d'obligades transformacions democràtiques.

ELS COMUNISTES NO AMAGUEM...

(ve de la pag. 6)

La nostra política, plantejem la qüestió: Qui és el que obliga els comunistes a «mourre's en l'ombra», sinó el propi règim?

Si els comunistes no podem usar, avui per avui, de la tribuna pública, de la promesa legal, del dret a la lliure expressió, per donar a conèixer la nostra política i els seus objectius i, perseguits com som, ens veiem obligats a romandre a l'ombra, no per desig nostre, sinó degut al règim que priva la nació de llibertat i el poble de l'exercici de les seves facultats i drets elemental democràcia. I no sols ens en priva a nosaltres, els comunistes, sinó que priva a totes les altres forces obreres, democràtiques i liberals —és a dir, al conjunt de la nació.

No, els comunistes no amaguem cap roca sota la faixa.

Per això cal, enfront d'aquests intents de la camarilla, aclarar i ratificar vigorosament el caràcter de la política que

LA VEU DE LA INTEL-LECTUALITAT

En el propassat número de «Trellall» comentant les darreres accions universitàries de Barcelona feiem esment d'un document que sotasignat per les més éminents personalitats intel·lectuals de Madrid i demanant l'anul·lació de les sancions contra els estudiants barcelonins, havia obtingut el recolzament i les signatures de milers d'universitaris.

Es difícil menystenir la importància d'aquest document.

Citem en primer lloc els noms d'alguns dels signataris, l'autoritat dels quals és ben palesa en el terreny de les disciplines intel·lectuals més diverses, no sols a Espanya sino enfora de les nostres fronteres: Pérez de Ayala, Vázquez Díaz, Azorín, Marañón, Menéndez Pidal, Laín Entralgo, Camilo J. Cela, Buero Vallejo, José Luis Cano, Aleixandre, P. Felix Garcia, Dr. Ruf Carballo, Dionisio Ridruejo, Dámaso Alonso, J. Calvo Sotelo, A. Sastre, Jose María de Cossío, Carlos Bousoño, Rey Pastor, Gabriel Celaya, Gaya Nuño, Julio Casares, etc., als quals segueixen altres prestigioses signatures. En aquest document adreçat al ministre d'Educació Nacional s'assenyala: «Els desordres universitaris que l'any passat tingueren Madrid per escenari s'han produït aquest any a Barcelona i a Sevilla». I línies més avall: «Dotze estudiants segons llegim en el *Bulletí Oficial*, es trobaran greument afectats en llur destí personal i àdhuc es preveuen altres mesures generals no menys severes. Tot això torna a trasbalsar-nos, a fer-nos pena i preocupació. Creiem sincerament que sota l'agitació de la joventut, existeixen sempre nobles raons morals d'insatisfacció per aspectes de la realitat social que apreixen davant llurs ulls com deficientes o injustos. Encara que aquestes raons siguin expressades de forma irregular, imaginem que seria més constructiu prestar-lis cura que no condemnar-les simplement». I després de demanar l'anul·lació de les sancions, segueixen les esmentades signatures.

Havíem ja evocat la profunda repercussió que aquesta petició col·lectiva ha tingut a diverses universitats espanyoles i, més enllà d'aquests cercles universitaris i intel·lectuals, en amplis medis nacionals. Dies enrera la detenció d'un dels signataris, Dionisio Ridruejo, sota un fumós pretext, no ha fet més que confirmar el neguit governamental davant d'aquest coratjós gest cívic i de l'abast solidari, i també polític, que ha tingut.

Es escaient que comentem avui la seva repercussió a Catalunya mateix, sobretot

en els medis universitaris i intel·lectuals barcelonins.

Cal dir de bell antuvi que tots ells l'han acollit amb reconeixença emocionada. No sols per les positives repercussions solidàries que ha tingut i ha de tenir encara en pro de la causa dels estudiants represaliats, sino també, dins d'un caire més general, pel significat del gest d'aquestes mans fraternals que s'han extès a Catalunya. Cal subratllar-ho. Un acte d'aquesta mena, que ve a afegir-se a la gran acció madrilenya de febrer després de les jornades barcelonines, és un clar exponent de la fraternitat dels nostres pobles, del fracàs de l'odiosa política franquista que tracta de viciar i enverinar les relacions de Catalunya amb la resta d'Espanya. I així ho han comprès també els nostres intel·lectuals.

Aquest document ha coincidit igualment amb les innombrables posicions públiques i privades dels universitaris barcelonins de condemna a les sancions als estudiants, de protesta per la seva aplicació. Es sabut que ja en els dies de l'agitació universitària un gran nombre de professors es dreçaren contra la violació policíaca dels furs universitaris. No es cap secret que éminents personalitats de la intel·lectualitat catalana, en tenir-ne coneixement s'han apressat en manifestar llur acord, en regradar privadament tal o tal dels signataris. Els estudiants barcelonins, per la seva banda, han expressat privadament i pública llur agraïment als nou catedràtics de Barcelona, senyors Badia, Vicens Vives, Carreras Artau, Botill, Valverde, Polo, Vil·lavencio i els Pares Roquer i Treus que l'han signat.

L'acollida que li ha estat dispensada a casa nostra fa palesa l'existència d'un ampli corrent de coincidència de tota la intel·lectualitat d'arreu d'Espanya enfront dels mètodes de la dictadura. I el valor del document, a més del que ja hem assenyalat, és el de fer un plantejament col·lectiu d'aquest descontent que constitueix un dels fenòmens polítics més visibles dels moments actuals. A casa nostra, on les posicions contra la dictadura, liberals, de caire democràtic de la gran majoria de la nostra intel·lectualitat són a bastament conegudes, encara que de vegades no es manifestin prou a la superfície dels esdeveniments, el document dels intel·lectuals madrilenys és un esperonament a la seva acció individual i col·lectiva. Tenint en compte aquest real estat d'esperit de la nostra intel·lectualitat —que s'enfronta, a més, amb la gran tasca de la defensa i el redreçament de la nostra cultura nacional— no manquen els que es pregunten perquè fins ara, no s'ha manifestat en la palestra d'una forma col·lectiva, anàloga a la que comentem. Nosaltres pensem que es lícit mostrar una tal preocupació pel paper que els correspon jugar als nostres intel·lectuals. Però no seria assenyat deixar-se portar per la impaciència i volguer preestablir en aquesta o aquella avinentesa els termes i la forma ens que la intel·lectualitat catalana haurà de manifestar-se.

Registrem, simplement, en acabar aquest comentari que l'existència d'una punts bàsics i fonamentals de coincidència fan avui possible i necessària la presència conjunta dels intel·lectuals de Catalunya, siguin quines siguin, d'altra banda, la diversitat de les conviccions filosòfiques i polítiques que separen llurs consciències. Tot aquest conjunt de fets ens autoritza a pensar que els intel·lectuals catalans, i en primer terme els seus noms més prestigiosos, no deixaran de fer sentir llur veu quan les circumstàncies ho facin escaient i consellable.

ALERTA MUNDIAL CONTRA EL PERILL ATOMIC

L'agreujament de la situació internacional i la folla carrera armamentista nuclear han provocat un sobresalt d'alerta mundial.

El Buró del Consell Mundial de la Pau, reunit a començaments d'abril a Berlín, ha advertit una vegada més homes i pobles dels greus perills que les experiències atòmiques fan planar sobre la salut i la vida de milions de persones i ha llançat la crida que reproduïm al peu d'aquestes columnes.

De dreta llei corresponia als savis atòmics de prendre la capdavantera del profund moviment d'opinió que s'estén arreu del món reclamant que cessin les experiències nuclears.

Per a ells és un punyent cas de consciència saber, com ningú millor pot saber-ho, que de l'utilització que els Governos facin de llurs grans descobertes científiques, producte de tota una vida apassionada d'estudis i investigacions, depèn la vida o la mort, l'esquerrament físic o la salut, el progrés tècnic i econòmic o la devastació i la ruïna de la humanitat.

La ferma i digna declaració dels 18 savis alemanys en afirmar que «**cap d'ells no participarà de cap manera a la construcció, experimentació i utilització d'armes atòmiques**», és un exemple magnífic del sentit de responsabilitat dels homes de ciència davant llur propi poble i del món enter.

Una tan noble afirmació no podia per menys que desvetllar mundialment manifestacions solidàries. Els metal·lúrgics de Berlín-oest proclamaren immediatament que «**tota la classe obrera ha de recolzar la coratjosa declaració dels 18 savis**». I el Primer de Maig ha estat arreu, però sobretot a Alemanya, una jornada ardent de lluita contra la carrera armamentista nuclear.

Un altre gran savi, el Dr. Albert Schweitzer, premi Nobel de la Pau, en un missatge d'un gran ressò mundial, ha alertat la humanitat contra els greus perills de la radioactivitat i invita l'opinió a exigir en cada país la conclusió d'un acord per tal que s'aturin les experiències atòmiques.

El mateix problema ha estat abordat una vegada més per l'eminent savi francès, combatent infadigable de la pau, Frédéric Joliot-Curie, en unes declaracions plenes d'alarmants precisions científiques sobre les danyoses repercussions per a l'organisme humà que resulten de la pol·lució creixent de l'atmosfera i del sòl, la qual provocarà ineluctablement una multiplicació dels casos de càncer dels ossos i de leucèmies, sobretot en els organismes infantils, si no es posa fi a les experiències.

La Federació Mundial de Treballadors Científics, en una declaració signada pels seus Presidents, Frédéric Joliot-Curie i C.F. Powell, ambdós titulars del Premi Nobel, criden tots els Governos a cessar immediatament les experiències nuclears.

Diferents Parlaments, Governos i organismes, múltiples personalitats polítiques, intel·lectuals i religioses de tots els països han unit llur veu a la dels savis.

El Papa, Pius XII, en una nota transmesa a l'enviat del Govern Japonès, fa esment dels motius d'angoixa que el poder destructiu de les armes nuclears significa per l'home i afegeix que l'obligació dels savis de totes les nacions i de totes les creences és posar l'energia nuclear al servei de l'home.

Al Japó, on resta inesborrable el record esclaiador d'Hiroshima i de Nagasaki, així com el més recent de les explosions experimentals de Biquini, el moviment d'opinió té un caràcter de completa unanimitat nacional, palesada pel vot unànime

del Parlament contra els propòsits del Govern britànic de fer explotar una bomba H a l'illa de Christmas. Aquesta protesta troba ressò en el poble anglès, destacades personalitats del qual reclamen de llur Govern la renúncia a tal propòsit.

D'altra banda, interpretant el neguit nacional, el President del Consell japonès s'ha adreçat als Governos dels Estats Units, U.R.S.S. i Gran Bretanya, demanant que es posin d'acord per a la suspensió i prohibició de les armes atòmiques.

Pel que fa a la U.R.S.S., com és sabut, el Govern soviètic proposà al japonès de

CRIDA DEL BURO DEL CONSELL MUNDIAL DE LA PAU

«Avui, les experiències atòmiques continuen. Aquestes experiències dispersen per l'aire l'estranci 90 que enverina la terra i les aigües, provocant el càncer i la leucèmia. Si no cessen, marcaran durant vàries generacions la salut i la vida dels éssers humans, sobretot dels infants.

«La guerra atòmica exterminaria milions d'homes i devastaria els continents.

«Cap país, cap poble no desitja aquesta guerra, però hom la prepara obertament i alguns s'hi resignen.

«Els Estats Units i la Unió Soviètica continuen llurs experiències de bombes H. La Gran Bretanya també s'hi ajunta.

«Demanem que es posi terme a tals experiències. Demanem la treva immediata.

«Aquesta treva permetria de preservar la vida dels nostres fills. Empenyeria els Governos a posar-se d'acord per abolir les armes atòmiques i descartaria la pròpia guerra.

«Si les veus es fan sentir en cada país, seran escoltades. Tots plegats, encara podem descartar el perill».

CONTRA L'ENTRADA D'ESPANYA A L' O.T.A.N. PER UNA POLITICA NACIONAL DE NEUTRALITAT

Les declaracions fetes per Franco en forma d'interviu —que ningú no li havia demanat— al corresponsal a Madrid del «New York Times» confirmen, si necessari fos, que no veu altra taula de salvació que obrir de bat a bat les portes a la penetració militar estrangera.

En arrencar en dòlars i no pas en pesetes —per facilitar els comptes de l'amo— les pèrdues provocades per les gelades i males collites d'agris, olives, ametlles i avellanes, i arrodonir-ho a 300 milions de americans tot dient: Doneu-me 300 milions o si no estic cuit...

Però Franco sap millor que ningú que l'«ajuda» americana no es pidola sinó que es compra.

No és per casualitat si darrerament el Senat americà ha votat unànimement per l'entrada d'Espanya a l'O.T.A.N. i si Eisenhower i Adenauer han fet declaracions patronant la candidatura de Franco.

La madeixa s'embolicà un xic pel fet que certs països han de tenir en compte l'animadversió que es manté viva en llurs pobles contra el tirà del poble espanyol i han declarat «non grata» la presència de l'Espanya de Franco a llur costat. Això ha impedit que l'entrada d'Espanya a l'O.T.A.N. fos proposada i votada en la sessió que ha tingut lloc a Bonn els dies 2 i 3 de maig.

sotscriure plegats una invitació als Estats Units i a la Gran Bretanya per a la cessació immediata i simultània de les experiències. Els dirigents soviètics han plantejat reiteradament, en totes les ocasions, disposició de la U.R.S.S. a cessar immediatament tals experiències si els Estats Units i la Gran Bretanya s'hi comprometen igualment.

Està clar, però, que la U.R.S.S. no pren la decisió de suspendre unilateralment les experiències atòmiques, mentre els Estats Units i la Gran Bretanya no lamenten refusar de fer-ho, sinó que multipliquen llurs declaracions i actes agressius. La cessació de les experiències ha d'ésser simultània.

Per assolir-ho cal recolzar els savis, organitzar i suscriure la Crida del Consell Mundial de la Pau, fer que el moviment d'opinió s'estengui més i més.

Els catalans, homes de ciència, personalitats polítiques, intel·lectuals, homes de totes creences, opinions i condició socials han de juntar llur veu a la dels altres catalans i contribuir a descartar el perill. Com ho han proclamat solemnement els savis atòmics, cap poble, cap recó de terra no s'ha de considerar salvaguardat dels perills, per lluny que es trobin els indrets on les experiències tenen lloc.

Pels catalans, per tots els espanyols, és imprescindible que cessin les experiències atòmiques, indispensable, endemés, per a conjurar els greus perills que comporta l'existència de bases militars nordamericanes en el territori nacional, les quals poden ésser utilitzades en tot moment com a plataforma de projecció atòmica i, de retruc, sotmetre Espanya al contracop atòmic ineluctable dels països agredits.

Donem ací mateix la crida que el Consell Mundial de la Pau demana de signar a tots els homes i dones d'arreu del món.

Però Franco també ha havia previst en l'esmentat interviu ja va afirmar que un tal escull era més de forma que pas de fons. No cal donar lloc —ha dit— a que Espanya sigui motiu de «passions partidistes» en la política interna d'aquests països «quan la realitat dels acords que mantenim amb Nord-Amèrica i Portugal ens associen de fet davant del perill dels seus països».

Més clar l'aigua. No és indispensable que Espanya entri a l'O.T.A.N. Franco considera dintre amb totes les obligacions inherents. Promeses precàries, és cert, boca d'un dictador precari, però per mateixa raó doblement perilloses.

Una tal política en uns moments com la situació internacional torna a ésser exigida del nostre poble una extrema vigilància. Ràdio Moscou ha advertit solemnement el Govern franquista de la catàstrofe a la qual exposa el país admetent la realització de dipòsits d'armes atòmiques a les bases nord-americanes.

Per a esbandir veritablement el perill no hi ha altre mitjà que el retorn a una política nacional de neutralitat i de pau de relacions comercials, culturals i diplomàtiques amb tots els països, el retorn en fi a una política que salvaguardi la nostra sobirania i la independència nacional.